

Амир Олимхон ибн Абдулаҳадхон (1880–1944) – Бухоро амирлигининг сўнгги амири бўлиб, 1911 йилдан 1920 йилгача ҳукмронлик қилган. Унинг тўлиқ исми Олимхон ибн Абдул-Аҳадхон ибн Музаффархон ибн Насруллоххондир. У 1911 йили отаси Абдулаҳадхон вафот этганидан сўнг тахтга ўтирган.

Сиёсий фаолияти

Амир Олимхон ҳукмронлиги даврида Бухоро амирлиги Россия империясининг таъсири остида бўлган, аммо у мустақил ички сиёсат юритишга ҳаракат қилган. У ислохотларни амалга оширишга уринишлар қилган, лекин анъанавий ва консерватив дин ва сиёсий доиралар қаршилиги сабабли бу ислохотлар тўлиқ рўёбга чиқмаган.

Басмачилар ва Советлар билан тўқнашув

1917 йилги Октябрь инқилобидан кейин Бухорода ҳам сиёсий бекарорлик қучайди. 1920 йилда Совет армияси Бухорога кириб келди ва Амир Олимхон ҳокимиятдан маҳрум этилди. Шу билан Бухоро амирлиги тугатилиб, унинг ўрнида Бухоро Халқ Совет

Республикаси ташкил этилди.

Мухожират ҳаёти

Совет боскинидан сўнг Амир Олимхон аввал Афғонистонга хижрат килади. У 1944 йилда Афғонда вафот этди ва шу ерда дафн этилди.

Мероси ва тарихий аҳамияти

Амир Олимхоннинг ҳукмронлик даври Ўрта Осиёда янги тарихий даврнинг бошланишини белгилаб берди. Унинг шахсияти ва фаолияти ҳақида турли бахслар мавжуд: баъзилар уни консерватив ва ислохотларга қарши деб баҳолашса, бошқалар уни ўз давридаги сиёсий мураккабликларга қарши курашган миллий етакчи сифатида қўришади.

Кизикарли фактлар:

- Амир Олимхон жуда зиёли шахс бўлиб, бир нечта тилларни билган (араб, форс, рус).
- У ўз замонасининг машхур кутубхоналари ва мадраса хомийларидан бири бўлган.
- Вакт ўтиши билан унинг номи миллий мероснинг бир қисмига айланган ва турли асарларда у тилак билан тилга олинади.

Абу Муслим

(профессор, сиёсий таҳлилчи)

